

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΔΕΥΤΕΡΑ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2005
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A) ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Το κείμενο αναφέρεται στο πολύκροτο θέμα της έλλειψης εμπιστοσύνης του σύγχρονου ανθρώπου στον πολιτισμό του. Ο συγγραφέας αναζητά τις αιτίες της όλης κατάστασης και επικεντρώνεται στο ατέρμονο κυνήγι της κατανάλωσης που χαρακτηρίζει τις σύγχρονες κοινωνίες. Η αντίληψη του υλικού ευδαιμονισμού κυριαρχεί και το άτομο εγκλωβίζεται. Οι επιλογές μειώνονται και ο κίνδυνος πολεμικής σύρραξης εξ' αιτίας του οξυμένου ανταγωνισμού των ισχυρών караδοκεί. Ουσιαστικά ο πολιτισμός δεν εμπνέει εμπιστοσύνη, γιατί επέφερε τον εξανδραποδισμό του ανθρώπου και την υποταγή του δημιουργού στα δημιουργήματά του. Τέλος το κείμενο εστιάζεται στους τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος τονίζοντας ότι ούτε η δαιμονολογία απέναντι στην τεχνολογική ανάπτυξη, αλλά ούτε και η μεμψίμοιρη αποδοχή επιλύουν το πρόβλημα. Η μηχανή αποτελεί πτυχή της καθημερινότητάς μας και έτσι είναι σωστό να αντιμετωπιστεί.

B1)

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι για ν' ανακοπεί ο ρυθμός της καλπάζουσας παραγωγής και ζήτησης των αγαθών είναι αναγκαία η ανασύνταξη της κλίμακας των αξιών μας. Αυτό σημαίνει ότι ο σύγχρονος άνθρωπος οφείλει, να επαναπροσδιορίσει το στόχο της ύπαρξης του και να αποστασιοποιηθεί από την αντίληψη του υλικού ευδαιμονισμού. Το αδυσώπητο κύκλωμα παραγωγής και ζήτησης αγαθών δεν αποτελεί παρά ένα φαύλο κύκλο εξανδραποδισμού της ανθρώπινης υπόστασης. Η ευτυχία δε διασφαλίζεται μέσω της συγκέντρωσης υλικών αγαθών αλλά μέσα από την ικανοποίηση βασικών αναγκών, σε συνδυασμό με την πνευματική ανάταση – απελευθέρωση.

B2)

Ο συγγραφέας με τη χρήση της ερώτησης προσδίδει ζωντάνια και παραστατικότητα στα λεγόμενα του, καθιστώντας την άποψη του περισσότερο πειστική. Η αμεσότητα της ρητορικής ερώτησης προβληματίζει τον αναγνώστη και λειτουργεί ως αφορμή προβληματισμού για το κείμενο. Ταυτόχρονα η χρήση της παρένθεσης λειτουργεί επεξηγηματικά στον όρο «άνθρωπος» προς αποφυγή σύγχυσης για το χαρακτήρα του σύγχρονου ανθρώπου. Ο σύγχρονος άνθρωπος είναι «στοχαστικός» και «ευαίσθητος» όχι όμως «ευτυχισμένος». Η παρένθεση εντείνει τον προβληματισμό της ρητορικής ερώτησης αφού δημιουργεί και αντίθεση με τα προηγούμενα. Συνολικά η ερώτηση και η παρένθεση παρουσιάζουν με αντιθετικό τρόπο και στόμφο το θέμα που θα απασχολήσει τον κειμενογράφο.

B3)

αδιάκοπη
φοβερής
ολέθριους
ζημιώνει
επινοήσεις

Συνώνυμα

αδιάλειπτη, συνεχής
τρομερής απaráμιλλης
καταστροφικούς
φθείρει, πλήττει, βλάπτει
εφευρέσεις

B4)

Η συλλογιστική πορεία της συγκεκριμένης παραγράφου είναι η Παραγωγική , καθώς αναχωρεί από το Γενικό «Ίδού λοιπόν ...πολιτισμός μας» στο ειδικό «Με το κυνηγητόβάρος της ζωής».

Γ) ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ: Η φρεναπάτη της ευτυχίας στο σύγχρονο κόσμο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ανάπτυξη με σύγκριση αντίθεση

Ο σύγχρονος άνθρωπος κατόρθωσε να βελτιώσει τους όρους της ύπαρξής του και την καθημερινότητα του χάρη στις εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνικής. Ωστόσο πλήθος στοιχείων αναιρούν την άποψη , πως η τεχνολογική εξέλιξη οδηγεί αναγκαστικά στην απελευθέρωση των κοινωνιών. Παράλληλα υποφώσκει η αντίληψη ότι η τεχνολογία είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία σημαντικών δυσλειτουργιών που δυσχεραίνουν τον αγώνα για την κατάκτηση της ανθρώπινης ευτυχίας.

ΑΙΤΙΕΣ

1. Η προσπάθεια εκλογίκευσης της φύσης δε συνοδεύτηκε από την κατανόηση του δημιουργικού και ζωογόνου ρόλου της για τον άνθρωπο (οικολογικό πρόβλημα).
2. Η οικονομική ανάπτυξη και η αφθονία των αγαθών δεν κρύβουν την άνιση κατανομή πλούτου (ανεργία , φτώχεια , πείνα).
3. Η μηχανή ικανοποιεί ανάγκες αλλά και πολλαπλασιάζει τις ανάγκες. Ο άνθρωπος αυτοενεχυριάζεται στην προσπάθειά του να εξασφαλίσει όλο και περισσότερα χρήματα και υλικά αγαθά (υλικός ευδαιμονισμός).
4. Η αποξένωση του ατόμου από την εργασία προλείπει το έδαφος για την αποξένωση του ανθρώπου από τον εαυτό του.
5. Η ανάπτυξη της βιομηχανίας του θεάματος προωθεί ινδάλματα αμφίβολης ηθικής ποιότητας και καθιλώνει το άτομο στο ρόλο του παθητικού δέκτη.
6. Ο σύγχρονος άνθρωπος είναι μονοδιάστατος, διέπεται από πνεύμα υλοδοξίας , στερείται συναισθημάτων , επιθυμιών , φαντασίας και δημιουργικότητας.
7. Η ανάπτυξη της πολεμικής τεχνικής εγκυμονεί κινδύνους πολεμικών ρήξεων και διασάλευσης της παγκόσμιας ειρήνης.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

1. Επαναπροσδιορισμός των όρων ύπαρξης του ανθρώπου. Αναθεώρηση της αντίληψης για τη ζωή , ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας του πολιτισμού.
2. Αναθεώρηση της χρήσης της τεχνολογίας και της επιστήμης , συμφιλίωση με τις αλλαγές που φέρνει η μηχανή , καταγγελία αρνητικής αξιοποίησης της μηχανής.
3. Αποκατάσταση της ισορροπίας ανάμεσα στις υλικές και πνευματικές αξίες. Κριτική στάση , εγκράτεια και αυτογνωσία για την ορθή ιεράρχηση αναγκών.

4. Η οικογένεια , το σχολείο και η πολιτεία μπορούν να συνεισφέρουν προς την κατεύθυνση επίλυσης του προβλήματος καθώς το τελευταίο είναι κυρίως θέμα αγωγής και παιδείας. (Φορείς κοινωνικοποίησης)

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Σύμφωνα με όσα ήδη αναφέρθηκαν , συνάγεται το συμπέρασμα , πως τα υλικά αγαθά δεν αποτελούν επαρκή όρο για την ανθρώπινη ευτυχία. Ικανοποιούν ανάγκες και τις ικανοποιούν πληρέστερα , όσο πιο άφθονα είναι. Η μηχανή διευκολύνει στη συγκέντρωση υλικών αγαθών αλλά η ευτυχία δεν είναι ποσοτική έννοια. Γι' αυτό , πίσω από την επίφαση ευδαιμονίας κρύβεται συχνά η κενότητα, η ανία και η μοναξιά. Η κατάκτηση της ευτυχίας εξαρτάται από το θάρρος και τη «σκληρότητα» απέναντι στον εαυτό μας από την ηθική μας ανδρεία και την πνευματική εντιμότητα , που είναι των λίγων ο κλήρος.